

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 50

12. prosince 2010

Cena: 7 Kč

STANEME SE FAIRTRADOVOU CÍRKVÍ A POMŮŽEME ODSTRANIT CHUDOBU?

Na začátek mi dovoluji přiblížit vám myšlenku fair trade a koncept fairtradeových církví.

Možná si při svých nákupech v supermarketech kladete otázku, jak je například možné, že jsou jablka dražší než banány, které se vozí přes polovinu země? Odpověď je prostá: producenti v chudých zemích Jihu dostanou zaplacenou mnohonásobně méně než zemědělci v Evropě nebo USA. Příjemné ceny exotických plodin v našich supermarketech tak dotují producenti ze svého nedostatku. Asi bychom měli 65 let po poslední středoevropské válce přemýšlet o slovech proroka Daniele: Překonej své hříchy spravedlností a svá provinění milostí k strádajícím; snad ti bude prodloužen klid (Da 4, 24). Klid, který nám byl dán, nám může protéci mezi prsty jako pouštní písek. Za klid pro sebe a své blízké bychom měli bojovat třeba právě spravedlností. Koncept spravedlivého obchodu (fair trade) nabízí alespoň částečné narovnání této nespravedlnosti.

Myšlenka fair trade pochází z církevního prostředí. Počátky spravedlivého obchodování se datují do začátku 50. let 20. století, kdy britská charitativní organizace Oxfam (založená skupinou oxfordských kvakerů) nakupovala hračky od čínských uprchlíků v Hongkongu. Ve stejné době začali s fair trade také menoniti v USA. Jejich aktivity později vyústily do úspěšné obchodní sítě Ten Thousand Villages. Další zakladatelskou organizací byla S.O.S. Wereldhandel, kterou založili holandská katolíci. V roce 1975 vznikl dnes největší evropský dovozce fair trade, německá společnost Gepa, založená německými církvemi a církevními organizacemi.

A co je základem konceptu fair trade?

Především férové výkupní ceny placené producentům v rozvojových zemích. Důležité jsou také dlouhodobé obchodní vazby s evropskými a severoamerickými zákazníky. V rámci fair trade je zakázána nucená a dětské práce, koncept spravedlivého obchodování respektuje práva žen. Více informací o pravidlech fairtradeového obchodování najdete na stránkách www.fairtrade-asociace.cz, asociace, která podporuje fair trade a dohlíží nad využíváním ochranné známky Fairtrade v České republice. Pravidla bezpečnosti práce nebo důstojné pracovní podmínky dnes považujeme za samozřejmý nárok každého zaměstnance. Pokud vidíme jejich porušování nebo se snad tato nespravedlnost děje přímo nám, umíme se hlasitě ozvat. Jiné je to ve vzdálených zemích, které produkují exotické potraviny pro naše stoly. Zde důstojná a bezpečná práce není normou. Lidé v západních zemích si tuto nespravedlnost uvědomují a začínají se ptát na původ zboží ze svého nákupního vozíku. Stejně tak fair trade se stává běžnou součástí života v zemích na Západě. Myšlenku adoptovala většinová společnost. Přesto se domnívám, že fair trade konvenuje přece jen nejvíce s biblickým poselstvím. Koneckonců prvního dovozce fair trade do České republiky, obecně prospěšnou společnost Jeden svět, založily pražské sbory ČCE Vinohrady, Jarov, Salvátor a Libeň. Fair trade prodává a propaguje náboženská církev československé husitské v Praze-Břevnově. V římskokatolickém prostředí je velkým propagátorem spravedlivého obchodování Karmelitánské nakladatelství. Příkladem bychom našli více, nicméně větší část náboženských obcí naší republiky fairtrade obchodování zatím neobjevila.

Proto na podporu spravedlivého obchodování vzniká koncept Fairtradeová církev. Podmínky certifikace jsou jednoduché: náboženská obec, která chce požádat o certifikaci, se oficiálně zaváže k podpoře fair trade a k odběru fairtradeového zboží pro vlastní spotřebu (například kávy a čaje), bude informovat své členy, že se stala fairtradeovou náboženskou obcí a zařadí téma spravedlivého obchodu do svých modliteb, případně seminářů nebo přednášek. Posledním bodem kritérií je podmínka jednou za rok uspořádat akci na podporu fair trade (například v rámci národní akce na podporu spravedlivého obchodování Týden pro fair trade, formou díkůvzdání za úrodu a podobně). Pokud vás koncept oslovuje,

vyžádejte si, prosím, podrobnější informace na e-mailové adrese: mimra@ekumakad.cz.

Domnívám se, že otázka etiky našich nákupů by měla být součástí agendy všech církví, které působí v České republice. Pomoc chudým jak u nás, tak třeba prostřednictvím fair trade lidem na druhém konci světa, není vždy otázka peněz. Někdy stačí

sehnat si trochu informací a změnit některé své návyky. Kvalitní fairtradeová káva není dražší než kvalitní káva v supermarketu. Proto můžeme i bez větších finančních zdrojů bojovat jako stepní lišky či pouštní lvi za spravedlnost.

Robert Mimra,
Ekumenická akademie Praha

Svědectví o Božím jednání

„Vždyť když jsem slabý, tehdy jsem silný.“
apoštol Pavel

Paní Věru, milou a usměvavou dámu v letech, jsem poznal ještě při svém působení v léčebně pro dlouhodobě nemocné. Vždy mne udivoval její optimismus a nápadná lehkost, se kterou se vyrovnávala se svým nedobrym zdravotním stavem. Zub času se na jejím těle podepisoval už bezmála osmdesát let. K tomu se přidal ještě, vzhledem k jejímu věku, závažný úraz – zlomenina krčku stehenní kosti. Byla upoutána na lůžko a odkázána na nepřetržitou pomoc zdravotníků. Přesto zůstávala v dobrém psychickém rozpoložení a šířila kolem sebe životní optimismus. Některé moje kolegyně kroutily hlavou a nechápaly, kde se v ní bere ten vlídný úsměv, kterým nás vždy odměnila.

O tom, že je věřící, jsem nevěděl. Až jednou, při noční službě jsem si všiml, že usnula a cosi svírala v levé ruce. Při bližším pohledu mi vše došlo. Držela růženec. Tak jsem pochopil odkud, tedy vlastně od koho, čerpá svoji sílu. Druhý den ráno jsme si spolu povídali. Řekla mi, že se každý večer modlí za veškerý personál našeho oddělení. Tehdy jsme se totiž už přes týden potýkali s nepříjemnou a rychle se šířící nákazou a to jak mezi pacienty, tak mezi personálem. Šlo o laicky nazývanou „střevní chřipku“. Stačilo, aby byli nakaženi ještě tři lidé z personálu a neměl by kdo obsadit služby. Avšak nestalo se tak. Epidemii jsme přestáli bez porušeného provozu na oddělení. Jen sám Pán Bůh ví, kolik milostí nám každému vyprosila, jak nás v našem nelehkém zaměstnání její modlitby doprovázely.

Jak ale týdny ubíhaly, paní Věra postupně fyzicky i duševně chřadla. Stále častěji pospávala a bylo vidět, jak jí ubývala životní energie. Jednou mi polohlasem řekla, že už ani nemá sílu na soustředěnou modlitbu. V ruce však stále svírala růženec a ten byl symbolem jejího neustálého spojení s Bohem. Až jednou ráno její pěst povolila, růženec upadl na podlahu a ona vydechla naposledy. Pokojně, vyrovnaně a věřte nebo ne, s mírným úsměvem na rtech.

Aleš Toman

KE KNIZE O DR. MIROSLAVU NOVÁKOVÍ

ThDr. Jaroslav Hrdlička se trvale zapsal do historiografie Církve československé husitské knihou o prof. ThDr. et PhDr. Františku Kovářovi, ThDr.h.c., příběh patriarchy a učenice. Výrazný a pilný historik své generace v právě vydané knize zabývá se osobností jeho nástupce PhDr. Miroslava Nováka, ThDr.h.c., jehož život charakterizuje symbolicky „mezi svastikou a rudou hvězdou“. Na obálce spisu je pod brizantním podtitulem Novákova fotografie, jak se probírá svazky lexika – uklidňující snímek osobnosti, z níž vyzařuje kultivovanost ducha. V naznačeném vnitřním napětí mezi verbální vypjatě politickou charakteristikou a fotografickou komponovanou podobiznou muže, jehož životním heslem bylo „nihil nocet“ (nikdy neškodit), jeví se prostor pro „vyčerpávající vý-

pověď o čtvrtém patriarchovi Církve československé husitské“, již Hrdličkova práce „nechce a ani nemůže být“ (str. 250, kapitola Závěr). Autor kvalifikuje zpracování v knize užitých archivních pramenů jako „vyčerpávající část ledozce nad hladinou... příspěvek k dějinám ČCSH a evropského ekumenismu během studené války a jejího překonávání“ (tamtéž). Není pochyb, že kdokoli se v budoucnu obrátí k osobnosti a dílu Miroslava Nováka, nemůže pominout Hrdličkovu výpověď, ať již bude nahlížet z jakéhokoli úhlu svého stanoviska. Smyslem těchto řádků není kritické hodnocení Hrdličkovy knihy, nýbrž doprovodné slovo na cestě ke čtenářům v náboženských obcích, kam ji dar děkana Husitské teologické fakulty a rozhodnutí Ústřední rady ČCSH v letošním jubilej-

ním roce posílá. Hrdličkova výpověď – držíme se tohoto slova, je výstižná – je generační. Jaroslav Hrdlička ročník 1959 – doktoroval ze systematické teologie. Pak změnil obor na historii, kde si osvojil metody dějepisného bádání a dodnes jako učitel působí. Zažil, co znamená přízeň i nepřízeň těch, co delší dobu či jen „chvilku tahají pilku“. Z textu i podtextu knihy prosvítá osobní i generační zkušenosti, že „moc - power - die Macht“ je velmi nebezpečným svůdcem. Hrdlička hledá mocenské motivace a kariéři cíle, aby je zřejměním „praštil přes prsty“. Nesoudí, konstatuje, nekalkuluje s eventualitami dalších výkladů. Měl a má odvahu pustit se do nezpracovaného listinného materiálu a ve srovnání s jinými publikacemi o inkriminova-

Dokončení na str. 3

Jiný advent 3

Život

Pracujeme v hospicu. Naši klienti (tak nazýváme naše pacienty) tam umírají. Kdo si myslí, že je život u nás těžký a plný smutku, ten se mylí. Stále nás překvapuje a uvádí v nadšení, kolik životnosti může být právě na konci života. Díky našim klientům jsme stále zváni k novým překvapujícím zážitkům.

Už jste někdy grilovali ve sněhu v lednu?

Slavili jste někdy 6l a ½. narozeniny?

Zdobili jste někdy křestní svíci pro vnouče, jehož narození se s největší pravděpodobností už nedočkáte?

Měli jsme i jednu klientku, která si nechala přivést v listopadu vánoční stromek a vyzdobit vánočně pokoj. Každému překvapenému návštěvníkovi říkala: „Vánoce se už nedočkám, a proto mám Vánoce už teď.“

Jak napsal kdysi Martin Luther: Kdybych věděl, že zítra bude konec světa, přeče bych ještě dnes zasadil jablko.

Radost před radostí

Jak řekl medvídek Pú: I když je med něco moc dobrého, je ještě jedna chvilka lepší nežli jeho ochutnávání: okamžik, kdy se na to ochutnávání těšíme...

I to je advent.

Quarrrsiluni

Eskymácká žena Majuaq vyprávěla:

Ve starých dobách jsme slavili každý podzim velkou slavností ke cti velrybích duší. Tyto slavnosti se zahajovaly novými písněmi, staré se zpívat nesměly. Měli jsme zvyk, že v té době, kdy muži hledali slova těch nových písní, se musely zhasnout všechny lampy. Ve slavnostním domě mu-sela být tma a ticho. Nic nesmělo rušit. Muži seděli v hlubokém tichu, staří i mladí, ba úplně malíčtí hoši, kteří dovedli sotva mluvit. Toto ticho se nazývá quarrrsiluni. Znamená to, že se čeká na něco, co se má rozvíjet jako poupě. Naši předkové věřili, že se písně rodí v tichu. Vznikají v myslích lidí a stoupají jako bubliny z hloubky moře a na vzduchu se osvobodí a prasknou. Tak se rodí posvátné písně.

Úvahy S. Niemeyer, J. Zinka, H. C. G. Westphala, M. Petereka přeložila a upravila Alena Naimanová

Z kazatelského plánu

3. NEDĚLE ADVENTNÍ

Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Pán je blízko.

Fp 4,4.5b

První čtení z Písma: Izajáš 35,1–10

Tužby:

2. Za naši církev, aby žila v pokoře a bohobojnosti, modleme se k Hospodinu.
3. Za tento svět, aby v něm vládl mír a spravedlnost, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Projev svou silu, mocný Hospodine, a přijď mezi nás. Pospěš nám na pomoc a ve svém milosrdenství nás milostivě vysvobod' od našich hříchů. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, at' slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Jakubův 5,7–10

Evangelium: Matouš 11,2–11

Verš k obětování: Žalm 85,2–3

Verš k požehnání: Izajáš 35,4

Modlitba k požehnání:

Naléhavě tě prosíme, milosrdný Hospodine, at' jsme tvou božskou mocí očistěni od našich hříchů a připraveni k nastávajícím vánočním svátkům. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána.

Vhodné písně: 203, 205

RUDOLF MEDEK: HUSITSTVÍ V BOHOSLUŽBĚ, UČENÍ A ŽIVOTĚ 19 CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

Pokračování z minulého čísla
Souhlasíme s Husem, že kněz může k prostředkům pokání jen radit, ale ne je ukládat, jak se děje v Římskokatolické církvi. Podobně odmítáme oprávněnost odpuštění a víru v očistec, kterou Hus sice vyznával, ale kterou odmítli husité, a uvádíme pro toto odmítnutí důvody podobné, jaké uváděl M. Jan Hus, jeho duchovní dědici a později i německý reformátor dr. Martin Luther ve svých 95 článcích proti odpuštěním z roku 1517.

Slávou světové reformace 16. století je znovuoživení biblické zvěsti, že spásy dostává se člověku z pouhé Boží milosti a ne nutně jako povinné Boží odměny za dobré lidské skutky. Toto poznání vyslovil bohoslovecky přesně německý reformátor dr. Martin Luther slavnou větou „justificatio sola gratia, sola fide“, což česky znamená „ospravedlnění pouhou milostí a vírou“. Povalil tím katolickou soustavu skutkařství a záslužnictví, která se projevovala udílením almužen, osobním sebezáporem (askezi), odříkáváním modlitbiček, půstem a chozením na pouti, což všecko byly dobré a

záslužné skutky (opera meritoria), chápané jako penízky, za které si člověk kupuje a otvírá nebe (svou spásu). M. Jan Hus, který žil v 15. století, tak čistě jako Luther tyto věci ještě nevy-slovil, ale položil k nim základ, když ve svém hlavním spise „O církvi“ prohlásil pravou církev Kristovu za sbor předurčených ke spáse, za tělo Kristovo, jehož údové se vyznačují živou vírou v Krista, jeho láskou a svatostí života. „Užitečné jest věděti,“ píše Hus, „že jiné jest věřiti Boha a jiné věřiti Bohu a jiné věřiti v Boha. Věřiti Boha jest věřiti, že Bůh jest, věřiti Bohu jest věřiti pravdě Boží, ale věřiti v Boha jest Boha nade všecky věci milovati a v tělo Jesu Krista, jež jest sbor svatých předurčených – p.p., se vtělit. Prvá dvě věření jsou ve zlých i v dobrých i v ďáblech, ale třetí toliko je ve svatých; neb ti sami Boha zde milují nad všecky věci a jsou údové těla Jesu Krista, jenž jest církev, tj. sbor svatých. První víra s druhou stojí bez lásky, ale třetí nestojí, protože ony bez třetí slovou mrtvá víra, ale třetí živá“ (Hus: Provázek třípramenný). Tato „živá vára“ je v pojetí M. Jana

Husa vírou ospravedlňující, protože „ta víra nedá zahynouti“, kdežto všec-ka jiná víra „bez této k spasení jest neplatná“ (Hus; Výklad víry). Spása tedy není ze skutků, ale z té milosti, že Bůh některé předurčil ke spáse (sola gratia), a z toho, že těmto vyvoleným dal „živou víru“, která působí ospravedlnění (justificatio sola fide). Hus je přitom bibličtější než pozdější luteráni, kterým se pojem ospravedlnění obsahově vyprázdnil na soudní akt (actus forensis), kterým Bůh prohlašuje hříšníka za spravedlivého, tj. že ospravedlnění nepůsobí v člověku žádnou změnu, jenom přikrývá před Bohem jeho hřích bílým rouchem Kristovy čistoty a nevinnosti. Hus však učil, že ospravedlnění (justificatio) je zároveň i posvěcením (sanctificatio) člověka, protože ospravedlněním se hříšníkovi odpouštějí hříchy skutečně v pravdě a Bůh ho činí svatým a spravedlivým, vlévaje v duši jeho víru, naději a lásku, a sestupuje, aby v něm na zvláštní způsob bytoval (Hus: de evangelia perfectione).

Pokračování příště

Nad Písmem

KDO JSI, JEŽÍŠI?

Mt 11,2-11

Když byl Jan Křtítel uvězněn, přál si ještě více, aby Mesiáš již přišel. Vždyť v Mesiáši neměla přijít jen duchovní a politická záchrana židovského národa. Po uvěznění Jana Křtitele na něm závisel i holý Janův život. Posílá proto k Ježíši své učedníky, aby mu předali vzkaz: „Jsi ty ten, který má přijít, či máme čekat někoho jiného?“ Mohli bychom tedy Janův vzkaz parafrázovat: „Zachrániš nás, mne, ty?“ Když pak učedníci Jana došli k Ježíši, jeho reakce je nevšední, skoro jako by tu otázku čekal a odpověděl: „Jděte a dejte Janovi zprávu o tom, co vidíte a slyšíte.“ Zdánlivě na jejich otázku neodpověděl, neřekl jim, jestli je Mesiáš, nebo kým je. Nepotvrdil ani nevyvrátil své mesiášství, nezačal vést náboženské proslovy či disputace. Jen ve skromnosti říká: „Řekněte, co vidíte a slyšíte.“ Tedy, aby učedníci Janovi sdělili vlastní zkušenost s Ježíšem a jeho konáním. Možná Ježíšova odpověď je reakcí na to, že v jeho době byli mnozí náboženští učitelé, kteří se prohlašovali za Mesiáše, a Ježíš nechtěl být jen tím, kdo sebe prohlásil za zachránce. Možná nechtěl učinit prohlášení, že je Mesiáš, neboť nenastal ten správný čas. Asi bychom našli další „možná“ k jeho odpovědi. Svou odpověď ale ukázal, co je v životě člověka důležité; je to jeho konání. Ne to, co jen hovoří ústy, ale to, co opravdu koná, jsou-li jeho případná slova potvrzena činy. Další důležitou tezi, kterou můžeme vyčíst z Ježíšovy odpovědi, je důraz na vlastní zkušenost. Učedníkům, kteří za ním přicházejí neříká: „Já jsem to!“, ale „Řekněte, co vidíte a slyšíte.“ Tedy není podstatné, co o sobě vyhláší, nebo jak se prezentuje, dokonce není podstatné, co o něm vyhláší jiní. Co je důležité: „Co vidíte a slyšíte“, tedy jakou zkušenost oni sami učinili s Ježíšem. Čteme-li dál v evangelijním textu, zji-

stíme, že tento dialog mezi Janovými učedníky a Ježíšem se odehrál před zástupy, neboť je psáno: „Když odcházeli, Ježíš začal k zástupům mluvit o Janovi.“ Tedy rozhovor mezi učedníky Jana s Ježíšem nebyl nikde v ústraní, na skrytém místě, ale byli přítomní další lidé, dokonce zástupy. Tedy jakoby odpověď nepatřila jen učedníkům Jana, ale i přítomným přihlížejícím. K těmto lidem pak Ježíš hovoří o Janu Křtíteli ve svém dialogu, kde klade otázky a alegoricky sám odpovídá. Jana Křtitele vyvyšuje jako největšího proroka, o kterém říká: „Nepovstal mezi těmi, kdo se zrodili z ženy, větší nad Jana Křtitele, a přeče: kdo nejmenší v království nebeském, je větší než on.“ V kontextu Ježíšových slov můžeme tento výrok chápat, že to, co je podstatné, je být v nebeském království, v Božím království, kde i ti nejmenší jsou větší a důležitější než velcí a ctihodní tohoto světa a v tomto světě. Pokud bychom tuto evangelijní pasáž chápali a viděli očima tehdejšího člověka, tedy zbožného Izraelce, který očekává zachránce od útlu okupantů, Mesiáše, nového krále, který vysvobodí Izrael a učiní z něj opět samostatný, vzkvétající království, které bude sloužit Hospodinu, tak Ježíš nesplnil očekávání. Dokonce říká, že v nebeském království nejmenší je větší než ten z nejtěnějších a největších proroků. Pokud se ale nad tímto textem zamyslíme opravdu do hloubky, nalezneme v něm důležité poučení do našeho života. Poučení o posuzování druhých, o posuzování věcí. Tedy, že není v životě důležité, co o sobě prohlašují druzí, nebo co o nich prohlašují jiní, důležité je, co vidíme a slyšíme, tedy jaké jsou jejich skutky. Ježíš nás v tomto evangelijním textu odkazuje na to podstatné, naše osobní zkušenosti. A dále na to, že naše ubírání a ambice by měly být více směřo-

vány na jeho nebeské království, než být velkými a ctihodnými v tomto světě. To s sebou také přináší otázku pro nás samé, kterou bychom si měli položit v našich srdcích. Otázku podobnou, jako Kristu položili učedníci Jana. „Jsi, Ježíši, pro mne skutečný Mesiáš, nebo čekám někoho jiného?“ Pak spolu s Ježíšovou odpovědí zapřemýšlet: „Co v našich životech opravdu vidíme a slyšíme?“ Přemýšlejme tedy každý ve svém nitru, co bychom na místě učedníků Jana Křtitele dokázali odpovědět my.

Rostislav Kotrč

Milostivý a láskyplný Bože, děkujeme ti, že jsi přišel na tento svět ve svém Synu Ježíši Kristu, abys nám přinesl světlo, svým poselstvím osvítil náš život zde na zemi, abychom mohli vejít do tvého nebeského království. Prosíme, dej nám otevřené oči a uši, abychom vždy dokázali slyšet tvé Slovo a vidět tvé dílo. Dej nám také pozornou mysl a srdce, abychom pochopili, kdo a jaký skutečně jsi. Prosíme také za odpuštění našich slabostí a přestoupení, abychom mohli připraveni a čistí vejít do tvého království. Amen

NAŠE RECENZE

TIP NA DÁREK

STANISLAV KUBÍN:
PONORNÁ ŘEKA
ILUSTRACE : ŠTEFAN ŠKAPÍK
VYDALO: VYDAVATELSTVÍ VN
(VĚRA NOSKOVÁ) V R. 2010

Milý Stando, až dnes Ti posílám odpověď, a to ještě prostřednictvím Českého zápasu. Když jsi mi volal, zaskočila mne Tvoje otázka, zda jsem to už přečetl. V mé hlavě, o kterou také úporně pečuje kolega Alzheimer, to začalo šrotovat, co jsem měl číst? Dostalo se mi vysvětlení, že Tvoji knížku „Ponorná řeka“, kterou jsi mi před měsícem po jednom známém poslal. Zavola jsem Tomášovi a jeho vodopád omluv vyústil, jak jinak, tím, že hned druhý den za mnou přijela jeho manželka se všemi čtyřmi ratoletami a knížku přinesla. To bylo první zpoždění.

Jsou knihy, které vezmu do rukou a po chvíli je odložím. Přiznávám se, že do Tvé „Ponorné řeky“ jsem se tak ponořil, že jsem vydechl a skončil až po půl třetí ráno na straně 132. Ta knížka mne natolik oslovila, že jsem se k ní musel znovu a znovu vracet. Prožít a zažít všechno to milé, krásné, vypovídající, oslovující a provokující k zamýšlení. A to bylo další zpoždění.

Moc se Ti předem omlouvám, recenzi knihy jsem ještě nedělal, ale příteli odmítnout prostě nelze. Začnu od konce, kapitolou Slova, slova, slova. Cituješ začátek Janova evangelia a Shakespearova prince Hamleta. Sám se na mnoha místech ve své příkladné skromnosti obáváš, abys neopakoval něco, co už řekli jiní.

Síla a moc Božího slova jakožto Stvořitele mne fascinuje jako přírodovědec. Po dobu více jak 45 let své práce

jsem měl možnost poznávat, jak je to na Zemi vše dobře vymyšleno, vytvořeno a jak to bezvadně funguje. Když do toho zasáhne svým „umem“ člověk, jak to většinou pěkně zbabrá. I lidé by mohli šťastně a spokojeně žít, kdyby respektovali Boží zákony a příkazy a hlavně jeho slovo ztělesněné v Ježíši Kristu. Ale toto jsou jiné kategorie. Nevím sice, kdy Bůh stvořil básníky a moudré lidi, ale vím, že je obdaroval schopnostmi seřazovat slova lidská, aby vyjadřovala obsah hlubokých pravd a myšlenek, vydávajících svědectví - jak napsal v úvodu Alfred Strejček o jejich člověčenství. Pomlčme o tom, že také existují slova plácnutá do větru často i v místech, kde by mělo jít o vážné věci nás prostých lidí, která mají váhu zanedbatelnou.

Konečně se dostávám k tomu Tvému řazení slov. Obdivuji, jak při jejich nesmírné úspornosti dovedeš vyjádřit obrovskou hloubku a pravdu myšlenky, kterou nám přináší. Tvá autorská pravdivost jako pramen ponorné řeky vyvěrá z prožitých životních zkušeností, aby při vyplutí na povrch se na její hladině začaly zrcadlit i životní situace naše vlastní. A pak si člověk musí přiznat, že tak jak jsi to řekl Ty, bych to říci nedovedl. Dovedu pochopit hořký pláč mužů, když zvednou víko truhly, co měla skrývat poklady netušených chvil, a člověk v ní najde už jen pár pavučin vyprchajících nadějí. I já jsem prožil chvíle, kdy zbylo pouhé nic z ozvěn a vyvanutí vůně dnů a zbyl jen trpký mlčenlivý křik a nářek, tak jako výčitky zklamaneho Jóba, když i přede mnou Hospodin skryl svou tvář. S Tvými verši prožívám chvíle, když teď objíždím kos-

teličky a žasnu, s jakou pýchou javory oblékají ten fantastický barevný šat, aby jim vítr připomenul, že pýcha předchází pád a ony pak holé musely čekat na zimu. Když býváme spolu, povídáme si o našich vnoučatech. Oba je milujeme a stačilo by, abych jen zaměnil jména a ten obsah by mohl zůstat stejný. Každý máme tu svoji malou šmudlu a nesmím bych si přál, aby Tvoji „Podvečerní sonatinu“ četlo co nejvíce lidí a zejména ti, kteří pro úspěchanost svých životů si nenajdou čas k vyprávění pohádek svým dětem a vnoučatům. Jak často v našich modlitbách škemráme o odpuštění neschopni sami odpouštět. Mohl bych dál a dál citovat Tvé myšlenky. Je toho skutečně mnoho hezkého, co jsi napsal. Ano, se vzpomínkami je to jako s těmi kamínky v potoce. Mohou řezat, bodat do bosých nohou. Ale řeka času je obrousí do hladkých valounků, které už nebudají, ani neřezou a my si je dokonce začneme uchovávat na památku, zejména když dovedeme odpouštět.

Stando, Ty víš, že já jsem spíš přes hudbu a říkám, že hudba je univerzální řeč, která nepotřebuje překladatele a jde přímo od srdce k srdci. Nedovedu si ale představit, že by někdo uměl přeložit do jiného jazyka Tvou „Ponornou řeku“ tak, aby se v ní se stejnou silou odrážela krása mateřštiny. I v tom je ta Tvoje tenká knížka silná a jedinečná. Přeji, aby stejně jako mne oslovila mnoho čtenářů a aby se k ní s chutí vraceli, stojí to za to. Konečně o tom se mohou přesvědčit čtenáři sami.

S přáním zdraví a prosbou piš, piš, piš

Tvůj Luboš Braný

beze slz“ , „...mlčenlivý křik a nářek... zklamaneho Jóba / proč Hospodin / skryl svou tvář“. My spolu s básníkem přisvědčujeme, že útěcha je dekou víry. Magickou řečí poezie nás básnivý pábítel vyzývá, abychom odpustili sami sobě a hledali v životě to podstatné. A varovali se „penízku nepoctivě ražby“. Autor ví, že svět potřebuje zázraky a jen v pokoře před spásou poklekáme - a právě v tom je naše bytostná velikost.

Olga Nytrová

Knihu poezie, esejů a fejetonů za 120 Kč si lze objednat na dobírku na adrese Farní úřad ČČSH, nám. Českých bratří 35/2, 46001 Liberec.

V Lenešicích znějí zvony...

Náboženská obec Louny uspořádala 12. listopadu ve spolupráci s Okrašlovacím spolkem Lenešice slavnostní otevření Husovy zvonice v Lenešicích u Loun.

Husova zvonice, která se slavnostně otvírala, je dílem stavitele Františka Kučery z Dobroměřic a byla zbudována svépomocí členů Československé církve. Z iniciativy Okrašlovacího spolku prošla v letech 2009-2010 rekonstrukcí, kterou bylo možné realizovat díky sponzorům.

Hostem slavnostního otevření byl bratr pražský biskup doc. ThDr. David Tonzar, ThD., který vedl bohoslužbu slova. Dalším pozvaným byl historik a politolog PhDr. Michal Pehr, PhD. Ve své přednášce přiblížil účastníkům slavnosti dobu vzniku Československé církve a také okolnosti, které provázely postavení lenešické zvonice. „Zvonice byla otevřena v pohnuté době, 15. května 1938. Mějte ji na paměti jako symbol Lenešic a zároveň jako symbol nadšení lidí, díky kterým tu stojí,“ uvedl ve své přednášce.

Celou slavnost provázela svým vystoupením lounský chrámový sbor pod vedením místní varhanice sestry Mgr. Ivany Derflerové.

Přítomní hosté i všichni další účastníci slavnosti byli po skončení oficiálního programu pozváni k malému pohoštění v místním hostinci „U Kaiseřů“, kde se, podle záznamů, scházeli věřící k bohoslužbám v době války.

Náboženská obec vyjádřila svou vděčnost Okrašlovacímu spolku Lenešice, který rekonstrukci zvonice inicioval a po celou dobu oprav nesl tíhu organizačních povinností.

Náboženská obec Louny

Kubínova Ponorná řeka

Svou předmluvu k básnické sbírce uvodil básníkův dlouholetý přítel Alfred Strejček Holanovou citací „Jen klečme-li, životní velikosti nabýváme.“ Ano, pokora před absolutem je součástí autorovy osobnosti. Rázný a asertivní v životě, před darem slova umlká v pokoře, která je ctností dnes, žel, dosti zanedbávanou a řada lidí ji do svého života zpykaně nechce přijmout. V Ponorné řece, oné „pokorné knize člověčenství“, otevírá Stanislav Kubín nový zralý celek své poezie i esejistiky. Obohacuje nás sugestivními metaforami. Na stránkách sbírky vnímáme zlaté žily, prototypické básnické obrazy nitra člověka. Básnický zde autor překračuje torzovitost a fragmentární povahu lidské každodennosti. Sem tam prosvitne něco z nadčasových bytostných konstituentů lidské povahy. Poezie je pravda duše a o ni se s námi básník S. Kubín dělí. Vnitřně tuší a veršem vypovídá o tom, že láska, poezie a moudrost patří k antropologickým konstantám člověka, které spolu úzce souvisejí. Láska je syntézou fyzická a mystická, je zároveň poezií a také transcendentní moudrostí - ale i šílením a bláznovstvím, hravostí i extaticností.

Když čteme kvalitní poezii, nitro se rozsvítí a září. Uvádí nás do stavu vytržení, a na druhé straně básnickova „moudrost je moudrá“ v tom, že si uvědomuje své meze. Jak známo,

nejzdařilejší básně se skrze slovo, prostřednictvím výpovědi básnickovy, mění v modlitbu. To se daří i Kubínovi. Autor má specifický dar zvýšené obrazotvornosti a daří se mu vytvářet v metaforách spojnicí mezi tímto světem a světem budoucím. Ocítáme se v zóně vykroužené básnickovou duší a vnímáme slova, která mají „váhu a zvuk čisté zvonoviny“. Nabízejí nám Kubínovo mužné hledání, které ví „o slzách zmaru a nicoty“, a třeba i o citu vnímavé vnučky. Autorovy poeticky přetavené vhledy do duší členů rodiny a přátel vyznívají s plastickou autenticitou. Rozumí dobře tomu, co je „pláč mužů, pláč

KE KNIZE O DR. MIROSLAVU NOVÁKOVĚ

Dokončení ze str. 1
 né době kriticky, v kontextu, který je schopen odhalit, jej vyložit. Možná, že se až příliš v maličkostech vymezuje. Citlivá myšlenka vůči patriarchově osobnostnímu dynamickému vývoji objevuje se v závěru spisu (str. 249), kde se Hrdlička zmiňuje o Novákově sebe-ztotožnění s ČČSH. Patriarchův identifikační proces lze pozorovat především na jeho kázáních a krocích či opatřeních v duchovní správě, tedy směrem do církve. Nemohu se zbavit otázky, zda Hrdličkova struktura Novákovy živo-

topisu není příliš vázána na politickou periodizaci dějin, s níž sice projevové postoje počítaly, ale jež nemusely mít finální cílový význam. Novák nebyl jen homo politicus, jak se jeví jako mladý ambiciózní muž navenek, nýbrž i homo religiosus, což je patrné zejména po trpkém srpnu 1968, kdy se Novák snaží zmírnit dopady politických čistek na církev a její duchovní. Novákovy soustředění na duchovní zakotvení církve nalezlo výraz v průběhu jednání a usnesení VI. církevního sněmu. Ten byl ovšem teologického prohloubení círk-

ve, zrajícím pod vlivem fakultních učitelů, s nimiž na sněmu Novák našel příbuznou řeč.

Je toho málo nebo moc, co odhaluje Hrdličkův spis? Necht' každý čtenář, odborník či pamětník nebo ten, kdo chce vědět, posoudí sám. Ve svobodné společnosti a církvi má každý právo na odůvodněný a eticky oprávněný názor. Hrdlička svůj vyložil a podnítil k hledání poznání i k pochopení. Novákovy čtyřicetiletá biskupská činnost se zapsala jak do dějin církve tak i do ekumenických vztahů. Kdo se chce v přítomnosti orientovat a

připravovat budoucnost, měl by v historii této osobnosti a její doby hledat své zrcadlo. A to je důvod, proč jde kniha jako generační výpověď a soubor pramenného materiálu do obcí. Nikoli pro pouhé vzpomínání, nebo zaujaté souzení pro či proti, nýbrž proto, abychom v čase, jenž se udál, přiznali lidské omyly a poznávali Boží vedení Církve - hominum confusione et Dei providentia. Díky za knížku. Šťastnou cestu ke čtenářům!

Zdeněk Kučera

ZPRÁVY

Přednášky o Izraeli

Nabízíme náboženským obcím přednášky o Izraeli.

Provázet nás budou fotografie Karla Cudlína, který v Izraeli fotil již 20 let, a poutavé vyprávění o našich cestách po Svaté zemi.

Pokud byste měli zájem, kontaktujte sestru farářku Evu Cudlínovou na tel.: 737123970.

Za náboženskou obec
Horní Počernice
Eva a Karel Cudlínovi

Pracovní příležitost

Institut evangelizace a pastorační, c.p.o. hledá správce pro penzion Betlém v Janských Lázních.

Požadujeme:

- * Příjemné vystupování, orientaci na zákazníka
- * Obchodního ducha, proaktivní přístup
- * Uživatelskou znalost práce na PC (Microsoft Office, internet)
- * Manuální zručnost
- * Schopnost samostatně řešit problémy
- * Spolehlivost (Členství v ČČSH a praxe na obdobné pozici výhodou)

Pracovní náplň:

- * Zajišťování veškeré správy budovy a přílehlé zeleně
- * Ubytování klientů, vyřizování žádostí o ubytování
- * Komunikace s dodavateli

Nabízíme:

- * Samostatnou a odpovědnou práci
- * Prostor pro seberealizaci
- * Odpovídající platové ohodnocení
- * Služební byt
- * Služební telefon

Nabídky posílejte na adresu:

Mgr. Petr Čiško, Roháčova 66, Pra-

ha 3 nebo elektronicky na adresu: iep@email.cz

Advent v Michli

Srdečně zveme do našeho sboru (U Michelského mlýna 27, Praha 4-Michle) na následující akce:

- * čtvrtek 16. prosince v 19.00 h – koncert vlastních písní Lukáše Mikuleckého s kytarovým doprovodem
- * sobota 18. prosince v 10.30 h – povzbuzení ve víře při čtení o životním příběhu faráře Václava Mikuleckého za minulého režimu; sestavil je Mgr. Martin Jindra z materiálů skrytých a roztroušených v různých úředních archívech.

(rst)

Nová kniha

V nakladatelství Kalich právě vyšla kniha Halfdana W. Freihowa, *Milý Gabriel*, kterou z norštiny přeložila Jarka Vrbová.

Milý Gabriel je dopis otce autistickému synovi. Otec se snaží pochopit a s láskou Gabrielovi vysvětlit, proč a v čem je jiný než ostatní děti. Synův autismus jej plní nekonečným smutkem, ale i pýchou nad tím, jak jeho syn dokáže se svým handicapem zápasit. Kniha je autorova prvotina. Dočkala se skvělých kritik a byla přeložena do mnoha světových jazyků. Cena 169 Kč, v Kalichu do 24. prosince 135 Kč.

(red)

Nový obchod Fair&Bio

V říjnu byl v Praze na Florenci (Sokolovská 29) otevřen nový kamenný obchod Fair&Bio, který nabízí velký sortiment produktů ze zemí Latinské Ameriky, Afriky a Asie. Provozuje jej nezisková organizace Ekumenická akademie Praha. Fair trade - spravedlivý obchod - chce pomoci producentům z rozvojových zemí k soběstačnému rozvoji a dát lidem z těchto zemí šanci ke slušnému životu bez chudoby. Obchod je otevřen každý pracovní den od 10

do 18.30 h, nyní v adventu i každou sobotu od 10 do 16 h. Přijďte a vyberte mezi exotickými výrobky, jako jsou svícny, sošky či misky na odkládání čajových sáčků z masťky – nejměkčího kamene, mýdlové ořechy z Nepálu na praní a mytí, šperky z ořechu Tagua či mezi chutnými a kvalitními potravinami milý dárek k Vánocům.

(red)

Výstava ilustrací

1. neděle adventní byla po bohoslužbách ve sboru knížete Václava v Reslově ul. v Praze 2 zahájena výstava ilustrací Jany Wienerové Pěšinami poezie. Bude k vidění do konce roku.

Jana Wienerová

Adventní koncert

Srdečně zveme na vánoční koncert na zámku v Pardubicích 13. prosince v 19.30 hodin.

Alena Tučková

Kalendář Blahoslav 2011

Nový kalendář Blahoslav 2011, který opět uspořádala PhDr. Olga Nytrová, je ještě k dispozici v prodejně Blahoslav za cenu 70 Kč. Objednat si jej můžete také na adrese cesky.zapas@ccsh.cz.

(red)

Betlémské světlo

Tradiční akce husitských skautů z Mirovic a Písku probíhá již dvanáctým rokem na mirovickém náměstí. Za účasti dětí z mateřské a základní školy předá 17. prosince v 17 h obyvatelům města Mirovice betlémské světlo bratr farář Filip Štojdl.

(řb)

Koncerty u sv. Mikuláše

3. 12. - 19 hodin
Mozart, Vivaldi, Corelli
Consortium Pragense
Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka
* 14. 12. - 17 hodin
Benefiční koncert
Olívova nadace
15. 12. - 18 hodin
Benefiční koncert
Cantoria Praha
* 17. 12. - 19 hodin
Christmas music of old Europe
World Christmas Carols
Prague Brass Ensemble
- varhany
* 18. 12. - 14 hodin
Benefiční koncert
Adventní festival sborového zpěvu
* 18. 12. - 19 hodin
Christmas music of old Europe
World Christmas Carols,
Prague Brass Ensemble
- varhany
* 19. 12. - 15 hodin
Benefiční koncert
J. J. Ryba - Resonance
* 19. 12. - 17 hodin
Benefiční koncert
J. J. Ryba - Resonance
* 19. 12. - 19 hodin
Mozart, Vivaldi, Corelli
Consortium Pragense
Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JAN KŘTITEL - VÍC NEŽ PROROK

Tak jej označil Pán Ježíš. Najdete na obrázcích pět rozdílů?

(Řešení z minulého čísla: Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.)
Jana Krajčírřiková

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu pro placení předplatného:
43-3856220207/0100

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírřiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

ZEKUMENY

EVANGELICKÉ CÍRKVE V NĚMECKU ZVOLILY NOVÉHO PŘEDSEDU RADY

Po odstoupení bývalé předsedkyně rady Evangelických církví v Německu Margot Kässmann v únoru 2010 zvolila rada nového předsedu. Drtivou většinou hlasů byl v Hanoveru 9. listopadu 2010 zvolen teolog Nikolaus Schneider (63). Schneider se v době svého působení hodlá zaměřit na duchovní obnovu německých protestantských církví a na sociální témata. Na stejném zasedání rady byl Schneiderovým zástupcem zvolen Jochen Bohl, zemský biskup Saské evangelické církve, se kterou má ČČSH vřelé kontakty a spolupráci.

(EKD, OVV)

KONALO SE VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ EKUMENICKÉ RADY CÍRKVÍ

Dne 10. listopadu proběhlo 7. Valné shromáždění ekumenické rady církví v ČR. Konalo se v prostorách modlitebny pražského sídla Církve adventistů sedmého dne, církve se statutem pozorovatele. Na zasedání se sešli delegáti všech členských církví, za ČČSH byli přítomni patriarcha Tomáš Butta, biskup pražský David Tonzar a referentka pro ekumenu Kateřina Děkanovská (jako náhradnice za tajemníka Karla Potočka). Na shromáždění se projednávaly především otázky rozpočtu, dalšího ročníku Modlitby za domov, budoucí dohoda o financování církvi a zprávy z odborných komisí. Jedním z bodů byl návrh mezináboženského kalendáře, který však nebyl podpořen. Letošní Valné shromáždění bylo nevolební.

(OVV)

V ŽENĚVĚ PROBĚHLA MEZINÁRODNÍ**KŘEŠŤANSKO-MUSLIMSKÁ KONZULTACE**

V rámci svého projektu pro mezináboženský dialog uspořádala Světová rada církví v prostorách Ekumenického centra v Ženevě ve dnech 4. – 10. listopadu mezinárodní křesťansko-muslimskou konzultaci, která byla další v řadě velkých mezináboženských setkání. Konzultace, která proběhla ve spolupráci s několika muslimskými náboženskými a intelektuálními organizacemi, se účastnili přední představitelé křesťanství a islámu z celého světa, další duchovní, intelektuálové i aktivisté. Hlavním tématem konzultace byla transformace náboženských komunit ve světě a role křesťanů a muslimů v budování společné budoucnosti. Účastníci konzultace vydali několik společných prohlášení, která se zabývají nutností společného prosazování spravedlnosti. Především odsoudila útoky iráckých teroristů na místní křesťany a rozhodla o záměru ustanovit zvláštní krizovou skupinu, která by měla pomáhat smířovat vzniklé konflikty mezi křesťany a muslimy po celém světě.

(SRC, OVV)

NOVÁ RADA ŠVÝCARSKÉHO EVANGELICKÉHO CÍRKEVNÍHO**SVAZU A ROZLOUČENÍ S JEJÍM DOSAVADNÍM****PŘEDSEDOU DR. THOMASEM WIPFEM**

Švýcarský evangelický církevní svaz zvolil svou radu pro léta 2011 – 2014. Novým prezidentem této rady se stal Gottfried Locher, doposud synodální rada pro Bern-Jura-Solothurn. V této funkci nahradí dosavadního prezidenta Thomase Wipfa, jenž se stal od r. 2009 členem nového Prezidia CEC (Konference evropských církví), kde působil již v předešlém období i jako člen jejího Ústředního výboru. Při slavnostním rozloučení s radou Švýcar. evangel. církev. svazu 8. 11. 2010 v Bernu Thomas Wipf zdůraznil potřebu jednotného protestantského hlasu, jenž by byl slyšen veřejností. „Mnoho lidí očekává pro řešení důležitých společenskopolitických otázek fundovaný příspěvek evangelické církve... Společný život lidí s různými kulturami a náboženskými kořeny je výzvou, která vyžaduje jasnou analýzu, trpělivost, pragmatismus a kreativitu. Nejde jen o to řešit problémy, ale též i šanci vzájemného obohacení. Nesmíme téma integrace přenechávat nadále politickým štvanicím.“ Přínos Thomase Wipfa pro ekumenickou práci ve Švýcarsku i v Evropě ocenili mimo jiné též bývalý předseda EKD (Evangelické církve v Německu) W. Huber či generální sekretář CPCE (Společenství evangelických církví v Evropě, jehož je ČČSH též členkou), rakouský biskup M. Bunker i prezident švýcarské biskupské konference Římskokatolické církve N. Brunner. Na počest dr. Wipfa vychází též sborník pod názvem „kde je Boží slovo“, jenž přináší výzvy současné i budoucí církve z pohledu teologického, církevního i společensko-politického ve vztahu k pluralitní společnosti.

VRCHOLÍ PODPISOVÁ KAMPAŇ NA PODPORU**PRACOVNÍCH PRÁV EVROPSKÝCH MIGRANTŮ**

V prosinci bude ukončena petiční kampaň za práva evropských migrantů. Rezoluce OSN, která má za cíl chránit práva pracovních migrantů, byla přijata již v roce 1990. Letošní rok se evropské neziskové organizace rozhodly připomenout, že evropské země, a to ani členské státy Evropské unie, dosud rezoluci nepodepsaly. Pracovní migranti přítomní v Evropě často čelí velmi nejistým existenčním podmínkám a jejich zaměstnanecká práva jsou porušována. Kampaň podpořila i Konference evropských církví. Petici můžete podepsat on-line na adrese: <http://www.migrantsconvention.eu>

(OVV)